

Referat fra prosjektgruppemøte 18.02.2016, Vannområdet Hurdalsvassdraget/Vorma

Til stede: Tor Fodstad (gruppeleder, Eidsvoll), Odd S. Buraas (nestleder, Hurdal), Dag E. Opsahl (leder for landbruksgruppa), Liv Dervo (leder for økologigruppa og Nannestad kommune), Leiv O. Knutson (Nes), Ada Engødegård (Østre Toten) og Helge B. Pedersen (prosjektleder). I tillegg deltok Kristin Antun (fylkespolitiker og medlem i styringsgruppa) som observatør i møtet.

Forfall: Kristin Selvik (NVE), Ola Rosing Eide (Statens Vegvesen), Anette Åkerstrøm (Ullensaker), Simon Haraldsen (Fylkesmannen i Oslo og Akershus), Solveig Fagerli (leder for kommunalteknikkgruppa) og Anja Winger (Akershus fylkeskommune).

Orienterert/invitert: Morten Aas (Oppland Fylkeskommune), Ola Hegge (Fylkesmannen i Oppland), Ragnhild Skogsrud (Fylkesmannen i Hedmark), Arne Magnus Hekne (Hedmark fylkeskommune), Rune Skolbekken (Nord-Odal), Leif Skar (Stange), Trude Øverlie (Gran), Frode Frogner (Nes) og Anne Braaten (Jernbaneverket).

Sak	Innhold	Oppfølging/ ansvar
1	Referat fra forrige møte (22.10.15) <u>Konklusjoner:</u> Ingen merknader. Godkjent.	
2	Kort referat fra andre gruppemøter Liv orienterte fra siste møtet i faggruppe økologi (04.02.16). Dag orienterte fra siste møtet i faggruppe landbruk (25.11.15), og fra info-møtene i Eidsvoll, Nannestad, Ullensaker og Nes. Bondelaget har meldt et ønske om å få delta i arbeidet i faggruppe landbruk. Helge refererte fra styringsgruppemøtet 10.12.15, og møtet i faggruppe kommunalteknikk (09.02.16). <u>Konklusjon:</u> Gruppa mener at det er mest hensiktsmessig at en representant fra bondelaget inviteres direkte inn i aktuelle arbeidsmøter i faggruppe landbruk, uten at det løftes opp til styringsgruppa noe ønske om å endre den formelle organiseringen. Men det må da også gjøres en vurdering av om småbrukarlaget og evt. andre interessenter også bør inviteres inn til de samme arbeidsmøtene på lik linje.	Dag/Helge
3	Nytt fra fylkeskommunen Utgikk, men Helge viderefremidlet at Akershus fylkeskommune nå har satt i gang prosessen med å revidere/utarbeide en fylkesvis rammeplan for fiskekultivering.	
4	Nytt fra fylkesmannen Utgikk (men jfr. sak 6).	
5	Orienteringer om div. arbeidet i Huvo Helge orienterte om: <ul style="list-style-type: none"> • Statusorienteringen/rapport på prosjekttilskudd gitt av Vannregionmyndigheten. • Brevet oversendt til Mattilsynet, ang. de nye kostholdsradene på ferskvannsfisk. • Konklusjonene i vurderingene av sGØT og GØT, og hva som ble satt som miljømål i forvaltningsplanen. • Innspill gitt til Huvo fra grunneiere i info-møtet i Ullensaker om vannforskriften og utfordringer i jordbruket. Bekymringsmeldingen om store mengder skum på vannflatene er fulgt opp og besvart av Ullensaker kommune og OSL. Vi har nå en kontaktperson for evt. videre innhenting av detaljinformasjon om settefiskanlegget. • Innspill gitt til Huvo fra grunneiere i info-møtet i Nes om vannforskriften og 	

	<p>utfordringer i jordbruket. Bekymringsmeldingen om utlekking av giftige stoffer fra Esval, og at båttrafikken på Vorma skaper lokalt betydelige erosjonsproblemer over tid, og at redusert båthastighet bør vurderes. I tillegg noteres dette som en påvirkning på denne VF i neste karakteriseringsrunde.</p> <ul style="list-style-type: none"> • OSL har startet opp en miljøundersøkelse som omfatter grytehullsjøene i Huvo. NIVA er engasjert. • Hjemmesiden vår er oppgradert. Der ligger nå også en oversikt over alle VF per kommune mm. • Det er mulig å overføre bildefiler/legge ut for gjennomsyn via Flickr-konto. Se https://www.flickr.com/photos/135856506@N07/albums. Kun bilder uten opphavsbegrensninger er synlige direkte, men ved å henvende seg til Helge kan også resten sees/lastes ned. Vennligst obs rettigheter. Nye mapper lages etter behov. • GLB har invitert til et arbeidsmøte 11. april for å belyse interesser motsetninger knyttet til dagens praktisering av reguleringen, og oppstart av et frivillig reguleringsreglement. Huvo sin referansegruppe er benyttet som et utgangspunkt for mulige interesser til møtet. Kommunene er også invitert og bør møte. <p>Dag orienterte om:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rulleringen av Forskrift om regionale miljøtilskudd på høring (RMP). Hovedrulleringen er utsatt til 2017, men det er nå lagt på høring en midlertidig justering for resten av 2016 og 2017. <p><u>Konklusjoner:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Innspill som gis til Huvo i ulike sammenhenger skal tas på alvor og følges opp så godt det er mulig/hensiktsmessig. Helge skriver et brev til Fylkesmannen der bekymringen ved Esval viderefremmes og det bes om en vurdering av dette. Dersom svaret fra fylkesmannen innebærer at det bør kunne ansees som fortsatt grunn til bekymring, noterer Huvo dette som et nytt innspill til steder der miljøgift-problematikken bør følges opp videre – eventuelt i Huvo-regi. 2) Innspillet om at båttrafikken lokalt kan skape betydelig erosjonsproblematikk tas til etterretning, og både Eidsvoll og Nes kommune bes merke seg dette dersom det kommer opp til diskusjon behov for ytterligere fartsbegrensninger, eller ønsker om endringer. Det er i dag fastsatt forskrift som regulerer dette til maks 5 knops fart ovenfor Svanfoss sluser 100 m fra land, og 8 knop nedenfor i en 50 m sone fra land. 3) Dersom noen ønsker tilsendt den foreløpige rapporteringen fra Huvo til VRM eller brevet fra Huvo til Mattilsynet, så ta kontakt med Helge. 4) Hver kommune gjør selv en vurdering av hvem som bør møte og antall de vil være representert med den 11.04. De gir så beskjed direkte til GLB (Torbjørn Østdahl, toe@glb.no) 5) Hver kommune besvarer høringen av RMP som fylkesmannen nå har lagt ut. Fristen er 1. april. Det antas at kommunene er godt nok kjent med behovene/ønskene ift. vannforskriftarbeidet, og at det ikke er nødvendig at Huvo besvarer høringen i tillegg. De kommunene som eventuelt ønsker vurderinger ift. vannforskriften tar kontakt med Dag for innspill, evt. Helge 	<p>Helge</p> <p>Tor, Leiv</p> <p>Tor, Liv, Odd.</p>
6	<p>Div. annen informasjon til orientering</p> <p>Helge orienterte om:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kalkingsseminar 4. og 5.11 15. Ingen i møtet hadde vært der. • Kantsoneseminar for kommunal forvaltning 3.12.15. Arrangert av fylkesmannen. PBL kan være et godt verktøy der målet er å sikre god forvaltning av kantsoner/hensynssoner. Flere i møtet hadde vært på seminaret. Presentasjonene fra seminaret finnes her. • Seminar om klimatilpasning og overvann 27.01.16. Arrangert av fylkesmannen. NOU 2015:16 «Overvann i byer og tettsteder – som problem og ressurs». Det 	

	<p>anbefales at alle leser gjennom presentasjonene. Presentasjonene fra seminaret finnes her. Videre at NOU 2015:16 leses. Den ligger her.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Det ble referert kort fra samlingen mellom prosjektledere, fylkeskommuner og VRM den 25.-26.01.16. • Resultatene av analysene viser at det var jernutfellinger som forårsaket fiskedød i Risa i fjor sommer. Ullensaker kommune har innkalt Eidsvoll, Huvo, Risa-utvalget og Akershus fylkeskommune til møte 19.01.16 for å diskutere hvordan det bør følges opp videre. • Det er nå mulig å kildespore E-coli, vha. molekylærbiologiske metoder, til hvilke kategori pattedyr som utslippet har kommet i fra. • Klassifiseringsveilederen fra 2013 er nå revidert. Den nye ligger her. • LFI har levert en ny overvåkingsrapport på tilløpsbekkene til Hurdalssjøen på oppdrag fra GLB. Rapporten ligger her. OBS! Det har vært en nedgang av ørretunger i nedre del av Hurdalselva de siste årene. 	
7	<p>Oppfølging av egne prosjekter og overvåkingen <u>Tiltaksrettet overvåking 2015:</u> Resultatene ble presentert, inkl. avvikene. Data ligger i Vann-miljø og er tidligere oversendt kommunene, fylkesmannen og fylkeskommunen. Mulig aktuelle endringer for 2016 ble diskutert.</p> <p><u>Konklusjon/videre oppfølging</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dersom det ikke mottas anbefalinger fra fylkesmannen innen mars, mener gruppa at parametervalget/frekvensen for leirelver (type 11) bør økes slik som anbefalt i NIVA-rapp. 6792-2015, og som VO Øyeren vil gjøre. 2. I utgangspunktet anbefales også at overvåkingen av Hersjøen trappes opp mht. planteplankton og at også totalt biovolum av planteplankton, indeks for artssammensetning (PTI) og biomasse av cyanobakterier (blågrønnalger) inngår. Men at det overlates til Ullensaker i samråd med Liv og Helge å avgjøre det. 3. Helge ber Norconsult om tilbud på endringene over. Dette sendes ut til gruppa. Deretter sendes en endringsmelding til Norconsult for 2016. <p><u>Hersjøen:</u> Prøvetakingen gikk meget bra. Vi har mottatt foreløpige resultater. Det har vært en kraftig påvirkning/økning ca. de 15 siste årene. Det må jobbes videre med å se på ulike mulige årsaker. Rapport kommer i juli 2016.</p> <p><u>Konklusjon/videre oppfølging</u> Følges opp videre av NMBU, økologigruppa og Ullensaker kommune. Inntil 20.000,- til en evt. mastergradsstudent er ok, både for oppfølginger ift. eutrofi i Hersjøen og jernutfellingene/fiskedøden i Risa.</p> <p><u>Øyangen:</u> Dykkingen og annet feltarbeid i november var vellykket. Flere gytegroper ble påvist. Følges opp videre som planlagt med oppfølgende feltarbeid våren 2016.</p> <p><u>Konklusjon/videre oppfølging</u> Følges opp videre av NINA og økologigruppa, i samarbeid med grunneier (MEV).</p> <p><u>Hurdalssjøen:</u> Møtet 20.01.16 mellom GLB, fylkesmannen, fylkeskommunen, de 3 kommunene og prosjektleder ble referert. Det økonomiske handlingsrommet og tankene rundt selve bestillingene/anbudet ble diskutert.</p>	<p>Anette, Liv, Helge</p> <p>Helge</p> <p>Økologigruppa</p> <p>Økologigruppa</p>

	<p><u>Konklusjon/videre oppfølging</u> Prosjektgruppa mener at vannplanter (makrofytter) og fisk per nå er det viktigste å få klassifisert/kartlagt. Følges opp videre av gruppa som hadde møtet 20.01. slik det framkommer av referatet og de eposter som gruppa har hatt i etterkant.</p> <p><u>Kontrollfiske 2016:</u> Konklusjoner fra økologigruppemøtet 04.02.16 ble gjennomgått og diskutert.</p> <p><u>Konklusjon/videre oppfølging</u> Økologigruppas konklusjoner støttes. Følges opp videre av økologigruppa, og løftes inn som tilbud til referansegruppas deltagere.</p> <p><u>Befaringer og vurderinger av fysiske inngrep/hydromorfologi i 2016:</u> Konklusjoner fra økologigruppemøtet 04.02.16 ble gjennomgått og diskutert.</p> <p><u>Konklusjon/videre oppfølging</u> Økologigruppas konklusjoner støttes. Følges opp videre av økologigruppa, og løftes inn i møtet med referansegruppas deltagere slik at de kan gi innspill og eventuelt delta under befaringene.</p> <p><u>Problemkartlegging mulige miljøgifter:</u> Avventes til svar foreligger fra Miljødirektoratet på vår henvendelse. Men det nye innspillet/bekymringen om mulige miljøgifter nedstrøms Esva er registrert.</p> <p><u>Vasspest - infotiltak:</u> Konklusjoner fra økologigruppemøtet 04.02.16 ble gjennomgått og diskutert.</p> <p><u>Konklusjon/videre oppfølging</u> 1. Økologigruppas konklusjoner støttes. Følges opp videre av økologigruppa, og løftes inn til referansegruppas deltagere. 2. Foreløpig søkes det ikke om økonomisk støtte til FMOA for materialer/stativer til å henge plakaten opp på. Sannsynligvis finnes det allerede flere muligheter, og Park- og Idrett eller tilsvarende avd. bør kunne ta dette direkte dersom det blir et behov.</p>	<p>Økologigruppa</p> <p>Økologigruppa Referansegruppa</p> <p>Økologigruppa Referansegruppa</p> <p>Økologigruppa Referansegruppa</p> <p>Økologigruppa Referansegruppa</p> <p>Anette, Tor, Leiv.</p>
8	<p>Regnskap 2015, revidert budsjett og revidert arbeidsplan 2016</p> <ul style="list-style-type: none"> • Det ble diskutert om gruppa skal legges noen rammer/føringer nå i god tid, slik at det blir raskt for prosjektleder å fremme søknader fortløpende. Diskusjonen var også i forhold til den nasjonale tilskuddsmulighetene for vannforvaltning mer generelt. • Regnskapet for 2015 ble gjennomgått. • Samlet oversikt over søknader og prosjektstøtte/tilskudd for 2015 ble gjennomgått. • Behovet for å revidere 2016-budsjettet ble diskutert, og når forslaget til 2017-budsjettet bør legges fram for styringsgruppa. • Behovet for å revidere arbeidsplanen ble diskutert. <p><u>Konklusjoner:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Det kan evt. søkes om mer på Hurdalssjøen dersom det er behov. 2. Det søkes ikke om utvidelse av «Klima- og miljøprosjektet» før vi har gjort ferdig og evaluert det arbeidet som allerede pågår. 3. Også for søknader på andre prosjekter/tilskuddsmuligheter avventes det både til behovene framkommer tydeligere og til det blir ledig gjennomføringskapasitet. 4. Regnskapet for 2015 tas T.E og legges fram for styringsgruppa. 5. Det er ikke behov for å legge fram noe forslag til justert budsjett for 2016. 	<p>Helge</p> <p>Helge</p>

	<p>6. Det lages et forslag til budsjett for 2017 som presenteres for styringsgruppa, med utgangspunkt i 2,9 % korrigerings- og prisvekst. I budsjettforslaget legges inn en ny post «Tiltaksgjennomføring» som settes til 100.000,-. Det er nok at Helge lager et forslag som sendes til Tor og Odd for kommentarer.</p> <p>7. Det er ikke behov for å legge fram noe forslag til justert arbeidsplan for 2016 til neste styringsgruppemøte.</p>	Helge, Tor, Odd.
9	<p>Årsmelding 2015 Ønske om en felles mal for alle VO på årsmeldinger ble tatt opp i prosjektleder-samlingen i slutten av januar, men det blir neppe laget noen slik «mal». Årsmeldingen for 2015 lages etter samme «mal» som foregående år. Så snart Helge har et utkast sendes det rundt for kommentarer, før den legges fram som et forslag til styringsgruppa. Det er tilstrekkelig å sette en kort frist for tilbakemelding.</p>	Helge
10	<p>Saker til styringsgruppemøtet 10.03.16 Prosjektgruppa ser ikke behov for noen prinsipielle avklaringer eller andre spesielle saker til kommende styringsgruppemøte, og foreslår følgende agenda:</p> <p>Sak 01/16 Orienteringer fra gruppemøtene Sak 02/16 Diverse orienteringssaker og statusgjennomgang Sak 05/16 Regnskap 2015, budsjett 2016. Sak 06/16 Budsjett for 2017 Sak 07/16 Årsmelding 2015. Sak 08/16 Eventuelt Neste møte</p>	Runar/Helge
11	<p>Referansegruppemøtet Saker som bør løftes inn i referansegruppemøtet særskilt er: Oppfølgingsaker fra forrige møte, innspill til fysiske endringer/barrierer og ønsker om kontrollfisket. Møtedato settes til tirsdag <u>19. april</u>. Øvrige rutiner som tidligere år. Møtelokale i prioritert rekkefølge: Haraldvangen, Eidsvoll kommunestyresal, Blindeforbundet. Leder og nestleder for prosjektgruppa samt prosjektleder bør delta i møtet, andre deltagere kan gjerne være med hvis ønskelig.</p> <p><u>Foreløpig agenda:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Velkommen og kort oppsummering av hovedprinsippene i vannforskriftsarbeidet 2. Diverse orienteringssaker 3. Statusgjennomgang for kunnskapsgrunnlaget/prosjekter i Huvo-regi 4. Tiltaksgjennomføringer 2016-2021 5. Konkrete innspill fra gruppa til problematikken: fysiske påvirkninger /barrierer for fisk/hydromorfologi samt tilbud om kontrollfiske 6. Vann-nett. Demonstrasjon av innsynsløsninger 7. Spørsmål, kommentarer, innspill og videre deltagelse fra referansegruppa 8. Eventuelt <p>Neste møte.</p>	Tor, Odd, Helge
12	<p>Tiltaksgjennomføringen i egen kommune/Huvo – videre oppfølginger</p> <ul style="list-style-type: none"> • Den ideelle oppfølgingen med en «handlingsplan for tiltaksgjennomføring 2016-2021» ble diskutert, og hvorfor det hittil ikke har latt seg gjøre og utarbeide en slik oversikt. • Alle 136 tiltakene i Vann-nett/Forvaltningsplanen er grundig diskutert i faggruppemøtene det siste året. Det viktigste er at alle er klar over kommende utfordringer og forventinger om aktiv gjennomføring, og at «timingene» er klar for å løfte inn og gjennomføre tiltakene i egen sektor. • Alle tiltakene er løftet inn i en av de tre faggruppene for videre oppfølging. Hvilke typer tiltak som gjelder for hver faggruppe, antall og hvordan det er jobbet/tenkt ble raskt diskutert. Alle tiltakene ble også gjennomgått i forrige prosjektgruppemøte (excel-ark). 	

	<u>Konklusjoner:</u> 1. Det jobbes videre med å sette opp en «handlingsplan for tiltaksgjennomføring 2016-2021», slik som faggruppene har konkludert med. 2. Handlingsplanen bør være så detaljert at det kan måles, men samtidig ikke større og mer detaljert enn nødvendig. Tiltakene kan fortrinnsvis grupperes. Oppsettet må være enkelt og skjematisk. 3. Det tas kontakt med nabovannområde for å høre om de har funnet en god løsning, eller hva de tenker rundt dette temaet.	Liv, Dag, Solveig, Helge Helge
13	Vann-nett og neste runde med karakterisering Vann-nett er «låst» for endringer fram til 22.03.16. Når det etter hvert oppdages feil, mangler eller ønsker/behov for endringer i Vann-nett/karakteriseringen, noterer hver og en dette fortløpende, gjerne med en epost til Helge. Det tas sikte på en systematisk gjennomgang som innledning til 2. runde av karakteriseringen etter hvert.	Alle
14	Eventuelt Ingen Til neste møte: Forberede anbudet i 2017 om tiltaksrettet overvåking	
Neste møte Tid: Torsdag 13. oktober 2016. kl. 10.00 – 15.00 i Nes. Helge B. Pedersen (ref.)		Tor/Helge

<i>Postadresse</i>	<i>Telefon</i>	<i>E-post</i>
Vannområdet Hurdalsvassdraget/Vorma	66 10 50 67/66 10 50 00	postmottak@nannestad.kommune.no
c/o Nannestad kommune	<i>Telefaks</i>	<i>Internett</i>
Teiealleen 31	66 10 50 10	www.huvo.no
2030 Nannestad		